

STRESZCZENIE

Wprowadzenie: Procesy prężności rodzinnej składające się na: system wierzeń, wzorce organizacyjne życia rodzinnego oraz komunikację i rozwiązywanie problemów, pomagają rodzinie radzić sobie z trudnościami w czasie kryzysów normatywnych i nienormatywnych. Okres narzeczeństwa stanowi kryzys normatywny, w którym z dwóch systemów rodzinnych, powstaje trzeci system – system pary.

Cel pracy: Celem pracy jest ocena indywidualnych i rodzinnych uwarunkowań prężności rodzinnej narzeczonych. Uwarunkowania indywidualne stanowią predyspozycje osobowościowe, takie jak: formalne właściwości planowania oraz strategie radzenia sobie ze stresem, a uwarunkowania rodzinne – funkcjonowanie rodziny pochodzenia.

Uczestnicy i procedura: Przebadano 236 osób w okresie narzeczeństwa. Badani byli w wieku od 21 do 35 lat ($M = 27,53$, $SD = 3,53$) i stanowili łącznie 118 par narzeczonych, ze stażem narzeczeństwa od 1 do 36 miesięcy ($M = 15,46$, $SD = 10,71$). W związkach narzeczonych ze stażem krótszym (do roku czasu) znalazły się 54 pary ($n = 108$), a z dłuższym (powyżej roku do 3 lat) 64 pary ($n = 128$). Uczestnicy wypełniali cztery kwestionariusze: *Skalę Prężności Rodzinnej* (FRAS-PL, Nadrowska, Błażek, Lewandowska-Walter, 2021), *Wielowymiarowy Kwestionariusz Planów* (WKP, Błażek, Kadzikowska-Wrzosek, 2002), *Inwentarz do Pomiaru Radzenia Sobie ze Stresem* (Mini-COPE, Juczyński, Ogińska-Bulik, 2012) oraz *Skalę Oceny Rodziny* (SOR, Margasiński, 2013).

Wyniki: Czynniki opisujące tworzenie planów i realizację celów, strategie radzenia sobie ze stresem oraz funkcjonowanie rodziny pochodzenia stanowią predyktory procesów prężności rodzinnej. Staż związku narzeczonych pełni rolę moderatora relacji pomiędzy czynnikami osobowościowymi i rodzinnymi a procesami prężności rodzinnej.

Wnioski: Przeprowadzone badania podkreśliły znaczenie: czynników osobowościowych (formalne charakterystyki planowania i realizacji celów oraz strategie radzenia sobie ze stresem) i rodzinnych, w procesie kształtowania się prężności rodzinnej w okresie narzeczeństwa.

Słowa kluczowe: prężność rodzinna, formułowanie i realizacja planów, strategie radzenia sobie ze stresem, narzeczeństwo.